

N:o 56.

Af Herrar **A. P. Lind** och **J. Marcuson**: *Om pensioner åt f. d. folkskolelärare, som tagit afsked före pensionsreglementets trädande i kraft.*

Vid förra riksdagen väcktes förslag om ett anslag af 15,000 kronor årligen till gamla orkes- och brödlöse folkskolelärare, hvilka uppoffrat sina kraftfullaste år i folkupplysningens tjenst, men nödgats taga afsked, innan något ordnad pensionsväsen kom till stånd för landets folkskolelärarecorps.

Svaret, som Riksdagen då gaf på den väckta frågan, synes oss icke vara hållbart, ty såsom skäl för afslaget anförde Stats-Utskottet »att det skulle verka retroaktivt och att motionären icke heller lemnat utredning eller uppgift om antalet af de folkskolelärare, som skulle kunna till erhållande af pension ifrågakomma».

Att ifrågasätta det enskilda motionärer skulle i dylikt fall kunna infordra uppgifter eller resa landet omkring för att få lära känna antalet folkskolelärare, som tagit afsked före pensionsreglementets tillkomst den 30 November 1866, torde, enligt vårt förmenande, ligga utom gränsen för billighet och rättvisa, emedan de offentliga myndigheterna icke äro i vidare mån pligtige att till enskilde riksdagsmän lemna äskade uppgifter än der intresse för saken finnes, men der det saknas, stå motionärer förlagne, och dessutom skulle i en fråga, liknande denna, förslagsställare få vidkännas rätt betydliga utgifter, hvilket icke i någon nämnvärd mån blir förhållandet för något statens embetsverk, om uppgifter infordras från de olika

orterna i riket. Vi drista oss fästa Stats-Utskottets och hela Riksdagens i öfrigt uppmärksamhet derpå, att när anslag välvilligt beviljades till pensioner åt landtvärnsmän, man lika litet visste deras antal som man nu vet hur många gamle folkskolelärare finnas kvar, som tagit afsked före 1867 efter att hafva slitit ut sig i landets tjenst, men nog gick det för vederbörande att få landtvärnsmännens antal räknadt, och i ett liknande fall kunde äfven landets gamle och opensionerade folkskolelärare blifva i tillfälle att sig anmäla.

Emellertid kan en hvar klart tänka att de gamle folkskolelärare, hvaraf icke många kunna finnas kvar i lifvet, som tjenstgjorde före den tid pensionsinrättningen kom till stånd, icke voro så aflönade att något öfverskott kunde för ålderdomsdagar besparas, och man kan lika lätt tänka sig i hvilken svår belägenhet de sig befinna. I medvetande om att deras verksamaste lif uppoffrats i den vackra, men tröttande tjensten åt menskligheten, anse de för sig förnedrande att falla fattigvårdsanstalterna till last, och vi våga påstå att det är obarmhertigt af det stora samhället att icke lindra nöden för dessa sina forne och trogne tjenare.

Vi hoppas att Riksdagen skall behjerta denna sak och bifalla nedan-nämnda förslag:

att 15,000 kronors årligt förslagsanslag må beviljas till pensionering åt f. d. folkskolelärare, som tagit afsked före pensionsreglementets trädande i kraf.

Skolande dessa pensioner utgå och uppbäras efter samma regler och grunder, som äro gällande för de från och med 1867 pensionerade folkskolelärare.

Om statens tillgångar och öfriga förhållanden det medgifva, synes en billig omtanke för de fattige, gamle lärarne fordra att dessa pensioner äfven finge utgå för innevarande år, och föreslå vi således att Riksdagen ville utöfver årets stat särskildt anvisa de för detta ändamål nödiga penningemedel, förslagsvis 15,000 kronor.

Om remiss till Stats-Utskottet anhålles.

Stockholm den 27 Januari 1883.

A. P. Lind.

J. Marcuson.